

Styrka

Blå, Röda, Lila

Dokumentet innehåller styrkeprogram och utvalda delar som kan användas som komplement till den ordinarie styrketräningen i Blå, Röda och Lila grupper. Programmen är utformade för att passa ungdomsgymnaster och är anpassade till gymnastikens krav på kraftutveckling, kroppskontroll, rörlighet och belastningstålighet.

Syftet med programmen är att bygga en stark och hållbar fysisk grund som stödjer den tekniska utvecklingen i gymnastiken. Genom att arbeta systematiskt med basstyrka, bålstabilitet, höft- och benstyrka samt axel- och skulderkontroll skapas bättre förutsättningar för säkra och effektiva hopp, rotationer, landningar och handstående moment.

Programmen har både ett skadeförebyggande (prehab) och prestationsutvecklande syfte, genom att stärka de strukturer som belastas mest i gymnastiken: senor, leder och stabiliserande muskulatur. Målet är att minska risken för överbelastning och skador samtidigt som gymnasterna successivt utvecklar styrka, spänst och kontroll över tid.

Innehållet är avsiktligt uppbyggt i en progression från kontrollerade, tekniskt enkla övningar till mer krävande varianter, för att säkerställa god rörelse kvalitet och rätt belastning. Programmen kan användas som färdiga styrkepass eller plockas isär och integreras i befintliga träningsupplägg beroende på gruppens nivå, ålder, dagsform och träningsfokus.

På så sätt bidrar programmen till en långsiktigt hållbar styrkestruktur där fysisk utveckling, skadeförebyggande arbete och teknisk progression samverkar och förstärker varandra.

Alvin Beckman

Innehållsförteckning

<u>Styrka</u>	<u>1</u>
<u>Innehållsförteckning</u>	<u>2</u>
<u>Kondition/Uthållighet</u>	<u>3</u>
<u>Pass 1</u>	<u>3</u>
<u>Intervallcirkel</u>	<u>3</u>
<u>Uthållighetsblock</u>	<u>3</u>
<u>Nedvarvning</u>	<u>3</u>
<u>Bålstyrka</u>	<u>3</u>
<u>Pass 1</u>	<u>4</u>
<u>Pass 2</u>	<u>4</u>
<u>Maxstyrka</u>	<u>5</u>
<u>Teknik</u>	<u>5</u>
<u>Tungt</u>	<u>5</u>
<u>“Max”</u>	<u>5</u>
<u>Explosivitet</u>	<u>6</u>
<u>Hopp</u>	<u>6</u>
<u>Löp</u>	<u>7</u>
<u>Överkropp</u>	<u>7</u>
<u>Kroppsspänning</u>	<u>7</u>
<u>Statiskt</u>	<u>7</u>
<u>Dynamiskt/aktivt</u>	<u>8</u>
<u>Rörlighet</u>	<u>9</u>
<u>Spagat</u>	<u>9</u>
<u>Överkropp</u>	<u>9</u>
<u>Rehabspecifika</u>	<u>10</u>
<u>10 min knä-rehab</u>	<u>10</u>
<u>10 min fotleds-rehab</u>	<u>11</u>
<u>10 min handleds-rehab</u>	<u>12</u>
<u>10 min baksida-rehab</u>	<u>13</u>
<u>10 min benhinne-rehab</u>	<u>14</u>

Kondition/Uthållighet

Pass 1

Intervallcirkel

Kör **3 varv** av:

Vila 1 min mellan varven.

1. **Kort sprint fram, jogg tillbaka** 15 meter - 5 st
2. **Burpees** 15 st
3. **Knäböj med hopp** 15 st
4. **Mountain climbers** 30 st
5. **Enbenschopp sidledes över streck** 20 st/ben

Uthållighetsblock

Kör **2 varv** av:

- **Jogg** lugnt tempo - 2 min
- **Utfallsteg** 15 meter - 2 längor
- **Plank + axelklappar** - 30 st
- **Snabba step-ups på kloss** - 1 min

Vila 30 s mellan varven.

Nedvarvning

- **1 min lugn jogg**
- **1 min stretch baksida lår + vader**

Total tid: 30 min

Bålstyrka

Pass 1

Övning	Antal	Tänk
Fällkniv i Ribbstol	10 st	Pikerade lyft. Tårna till översta ribban
Brutalbänk	15 st	Armbågar till knäna
Glid till pikstående	10 st	Fötterna på slider
Spanningshopp till höjd	15 st	<ul style="list-style-type: none"> • Stå i spanning med kloss framför • Hoppa upp med händerna till klossen • Hoppa ner med händerna till golvet igen
Russian twist	30 st	
Situps med viktskiva över huvudet	15 st	Raka armar över huvudet

2-3 varv

Pass 2

Övning	Antal	Tänk
Fällkniv i Ribbstol	10 st	Pikerade lyft. Tårna till översta ribban
Brutalbänk	15 st	Armbågar till knäna
Liggande bensänkningar	10 st samlade 10 st / ben	Görs på bänk eller plint med benen hängandes utanför
Sidoplanka med höftlyft	10 st / sida	
Ryggresningar	15 st	Gärna med vikt
Plankan	1 min	
Ligg i båt	1 min	

2-3 varv

Maxstyrka

Teknik

Övning	Antal	Tänk
Knäböj	10- 12 st	Belastning: ca 60–65 % av max
Marklyft	10- 12 st	Belastning: ca 60–65 % av max
Militärpress	10- 12 st	Belastning: ca 60–65 % av max
Höftlyft	10- 12 st	Belastning: ca 60–65 % av max

Tungt

Övning	Antal	Tänk
Knäböj	6- 8 st	Belastning: ca 65–75 % av max
Marklyft	6- 8 st	Belastning: ca 65–75 % av max
Militärpress	6- 8 st	Belastning: ca 65–75 % av max
Höftlyft	6- 8 st	Belastning: ca 65–75 % av max

“Max”

Övning	Antal	Tänk
Knäböj	2- 3 st	Belastning: ca 75–85 % av max
Marklyft	2- 3 st	Belastning: ca 75–85 % av max
Militärpress	2- 3 st	Belastning: ca 75–85 % av max
Höftlyft	2- 3 st	Belastning: ca 75–85 % av max

Explosivitet

Hopp

Övning	Antal	Tänk
Boxjumps m viktskiva 1+2 ben	8-12 st	
Låg stepups m hopp (Hantlar)	10 st/ben	
Dropjumps	8-12 st	
Hopp m gummiband i midjan	15 st	
Längdhopp 1+2 ben	10 st	

2-3 varv

Löp

Övning	Antal	Tänk
Löplyft m gummiband	10 st/ben	Lyft knän högt
Sprint	5 st á 15 meter	Lyft knän högt
Jämfota längdhopp	7 st	Använd armar och tryck fram höften
Enbens tåhäv	10 st/ben	Fokus på explosivitet på väg upp och fullt rörelseomfång

2-3 varv

Överkropp

Övning	Antal	Tänk
Kast m medicinboll	10 st	Gå igenom krum
Gruppering i ribbstol	10 st	Snabbt upp, långsamt ner
Russiantwist	20 st	Explosivt
Sidokast m medicinboll	10 st/sida	

2-3 varv

Kroppsspänning

Statiskt

Övning	Antal	Tänk
Handstående mot vägg	1 min	Rak linje, göm öronen

Handstående med axeltryck	10 st	Pressa ur axlarna
Piksitt mellan klossar	20 sek	Total tid 20 sek
Ligg i krum	1 min	Armar vid öronen, svanken i golvet
Pikstående (fötter på kloss)	30 sek	Rak linje genom handled, axel, höft. Tryck upp i axlarna
Spannung	1 min	

2-3 varv

Dynamiskt/aktivt

Övning	Antal	Tänk
Bygga tak	5 st	Klättra upp och ned. Höft och rumpa stilla. Långsamt och kontrollerat
Brytning (Upphöjda fötter)	5 st	
Gung upp i spetspik	10 st	Mellan två klossar. Håll kvar spetspiken länge, håll emot på vägen ner
Gå på händer	15 meter	Håll position
Häng i stång	45 sek	Spänd rak position

2-3 varv

Rörlighet

Spagat

1. Spagatsvingar fram/bak – 15 st/ben
2. Spagatsvingar sida – 15 st/ben
3. Djup utfallsstretch (höftböjare) – 45 sek/ben
4. Hamstringsstretch (rak rygg) – 45 sek/ben
5. Glid upp och ned i spagat (framåt) – 6 glid/ben
6. Glid upp och ned i splitt (sidled) – 6 glid/ben
7. Spagat – håll 60 sek/ben
8. Djup utfallsstretch (höftböjare) – 45 sek/ben
9. Hamstringsstretch (rak rygg) – 45 sek/ben
10. Glid upp och ned i spagat (framåt) – 6 glid/ben
11. Glid upp och ned i splitt (sidled) – 6 glid/ben
12. Spagat – håll 60 sek/ben

Överkropp

1. Axelcirklar stora – 15/arm
Vådänglar på rygg – 10 st
Pressa ner armbågar
2. Bröstryggsrotation i sidoliggande – 8 st/sida
Följ handen med blicken
3. Katt–ko i fyrfota – 10 st
Rör hela ryggraden
4. Axelstretch mot vägg (KAT) – 30 sek/arm
Rak rygg, tryck ut axlar
5. Liggande vrängningar med pinne – 10 st
Raka armbågar, pannan i golvet
6. Brygga – 3 × 20 sek
Pressa ut axlar, raka armar
7. Brygga med viktförskjutning – 10 st
Skjut axlar över händer

2 varv

Rehabspecifika

Används vid kortvariga smärtor/problem. Kan ej användas som långsiktig behandlingsplan för återgång till gymnastikträning utan samråd av läkare/sjukgymnast.

- 1. Knä**
- 2. Fotled**
- 3. Handled**
- 4. Baksida**
- 5. Benhinnor**

10 min knä-rehab

Mål: värma senan, aktivera lår/säte/vad, förbättra kontroll

Tidsåtgång: ca 10 minuter

Nivå: lätt – anpassad för ungdomsgymnaster

1. Knästräck (framsida lår) – 2 × 10 per ben

Sitt eller stå lätt bakåtlutad.

Sträck knät helt, spänn framsida lår i toppen 1 sek, sänk lugnt.

2. Enbens knäböj till bänk/kloss – 2 × 6 per ben

Stå på ett ben, sätt dig långsamt ner mot bänk/kloss och res dig igen.

Håll knät rakt över foten.

3. Tåhäv med böjda knän – 2 × 12

Stå med lätt böjda knän på tå, sänk långsamt ner och upp.

Kan göras på golv eller kant.

4. Höftlyft – 2 × 10

Ligg på rygg, fötterna i golvet, lyft höften tills kroppen är rak.

Spänn sätet i toppen.

5. Framsida lår stretch – 30 sek per sida (ca 1 min)
Stå, ta tag i foten bakom dig, tryck höften lätt fram, knäna ihop.

6. Balansbräda – 2 x 10
Stå på en balansbräda, dippa tån framför, bredvid och bakom

**Långsam sänkfas i knäböj är viktigare än djup.
Knät ska peka rakt fram, inte falla in.**

Variationer

Lättare: knäböj på två ben istället för ett.

Svårare: enbens tåhäv, djupare knäböj eller 3 sek långsam sänkning.

10 min fotleds-rehab

Mål: värma fotleden, förbättra rörlighet, stärka stabilitet och minska skaderisk

Tidsåtgång: ca 10 minuter

Nivå: lätt – anpassad för ungdomsgymnaster

1. Fotcirklar – 2 x 10 varv per riktning och fot
Stå eller sitt. Lyft ena foten och rita stora cirklar med tårna.
2. Tåhäv 1 + 2 ben – 2 x 12
Stå rakt upp på tå, sänk långsamt ner igen.
Fokusera på kontroll hela vägen.
3. Balansbräda – 2 x 10
Stå på en balansbräda, dippa tån framför, bredvid och bakom
4. Tågång + hälgång – 30 sek vardera
Gå fram på tå, vänd, gå tillbaka på hälar.
5. Rörlighet i fotled (knä över tå) – 2 x 8 per ben
Stå i utfallsposition, för knät långsamt fram över tårna utan att hälen lyfter. Med fördel mot vägg
6. Flex med gummiband – 15 st
  1. Håll i gummibandet och sträck ut foten från dig

2. Spänn fast gummibandet och flexa foten mot dig
3. Gummibandet runt båda fötterna - pressa utåt
4. Spänn fast gummibandet på sidan - pressa inåt

**Rörelserna ska vara kontrollerade och smärtfria.
Fokusera på stabilitet – knä och fot ska peka rakt fram.
Känn efter i fotled och vad, inte i knät.**

Variationer

Lättare: balans på två ben istället för ett.

Svårare: blunda under balans

10 min handleds-rehab

Mål: värma handlederna, öka rörlighet, bygga tålighet inför belastning i handisättningar

Tidsåtgång: ca 10 minuter

Nivå: lätt – anpassad för ungdomsgymnaster

1. Handledscirklar – 2 × 10 varv per riktning

Sträck ut armarna och rita cirklar med händerna, långsamt och kontrollerat.

2. Fyrfota viktförskjutning – 2 × 30 sek

Stå på alla fyra. Luta långsamt fram så mer vikt hamnar i händerna, luta sedan bak igen.

3. Knog- och handflatestöd – 2 × 20 sek vardera

Stå på knogar 20 sek (om smärtfritt), byt till handflator 20 sek.

4. Handledsresningar – 2 × 10

Stå på alla fyra, armar raka, lyft upp handflatorna så endast fingrarna är kvar i golvet, sänk långsamt ned

5. Lätt handledsstyrka – 2 × 12

Sitt eller stå, håll en lätt vikt eller gummiband. Böj och sträck i handleden långsamt, handflata upp, ned och åt sidan

**Allt ska vara smärtfritt
Avbryt vid stickande smärta.**

Värm hellre längre än hårdare.

Variationer

Lättare: gör övningarna sittande eller med mindre vikt.

Svårare: öka tid/repetitioner

10 min baksida-rehab

Mål: aktivera och stärka baksida lår och säte, minska drag i knä/rygg och förbereda för explosiva moment

Tidsåtgång: ca 10 minuter

Nivå: lätt – anpassad för ungdomsgymnaster

1. Höftlyft – 2 × 12

Ligg på rygg, fötter i golvet. Lyft höften tills kroppen är rak. Spänn sätet i toppen. Med fördel med upphöjda fötter och på hälar

2. Enbens höftlyft – 2 × 8 per ben

Samma som ovan, men ena benet i luften.

3. Höftlyft med glid

Gör ett höftlyft, spänd rumpa och mage, glid ut på hälarna tills rumpan går i golvet.

4. Good mornings – 2 × 10

Stå höftbrett, händer på höfter. Fäll fram med rak rygg tills det sträcker i baksida lår, res upp igen.

5. Liggande bensträck (baksida) – 2 × 8 per ben

Ligg på rygg, dra upp ett ben rakt mot taket och sänk kontrollerat ner igen.

6. Baksida lår stretch – 30 sek per ben

Sitt eller stå, luta fram med rak rygg tills du känner stretch på baksida lår.

Rörelserna ska vara långsamma och kontrollerade.

Känn jobbet i säte och baksida lår, inte i ländryggen.

Ingen smärta, bara "jobbigt".

Variationer

Lättare: höftlyft på två ben istället för ett.

Svårare: längre paus i toppläget eller långsammare sänkfase.

10 min benhinne-rehab

Mål: minska belastning på underben/benhinnor, förbättra cirkulation, stärka underbenets muskler

Tidsåtgång: ca 10 minuter

Nivå: lätt – anpassad för ungdomsgymnaster

1. Tågång – 2 × 30 sek

Gå långsamt fram på tå, håll hälar högt.

2. Hälgång – 2 × 30 sek

Gå långsamt fram på hälar, dra upp tårna mot smalbenet.

3. Tåhäv – 2 × 12

Stå rakt upp på tå, sänk långsamt ner igen.

4. Tibialis-lyft mot vägg – 2 × 12

Stå med ryggen mot väggen, hälar i golvet. Lyft tårna upp mot smalbenet och sänk långsamt.

5. Underbensstretch – 30 sek per sida (ca 1 min)

Stå i utfallsposition, tryck hälen ner i golvet för stretch i vad och underben.

6. Lätt massage

Massera lätt runt om smalbenet samt vad, alt rulla vad på foamroller

Känslan ska vara "varmt" och "jobbigt", inte skarp smärta.

Håll rörelserna lugna och kontrollerade.

Undvik studs om benhinnorna redan är irriterade.

Variationer

Lättare: gör allt långsammare eller kortare.

Svårare: enbens tåhäv eller längre tid i tå/hälgång.